

Les Calamites i Cal Tibat

Castell de l'Areny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la Clusa, a la zona nord-est. Prop de Ras Clarent.
Emplaçament	Accés amb vehicle des de Sant Romà de la Clusa seguint la pista forestal que porta a Ras Clarent.
Alçada:	1576
Coordenades:	
Latitud:	42.19087
Longitud:	1.95439
UTM Est (X):	413664
UTM Nord (Y):	4671498

Classificació

Número de fitxa	08057 - 59
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Es conserven restes molt enrunades, excepte algun element.
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08056A002000170000WK
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dt., 10/03/2015 - 01:00

Descripció

Les restes de l'antiga masia balmada de les Calamites i el mas de Cal Tibat es troben al peu del sender GR-241, passat el Ras Clarent en direcció Sant Jaume de Frontanyà. La balma on es localitzen les restes es troba en unes franges de roca de conglomerat orientada cap a llevant. En aquest balmat es localitzen diverses restes del que havia estat la masia de les Calamites, era una masia construïda adossada a la roca, al balmat, aprofitant aquesta com a part de l'estructura de la casa. Les restes es localitzen en dos punts principalment, la part més sud són restes més escasses, bàsicament el mur de contenció de la feixa i potser les restes d'algun annex menor. Uns metres més al nord en el balmat, hi ha la majoria de les estructures de la casa conservades. En aquesta zona, a més del mur de contenció de la feixa on hi havia la casa i els seus annexes, hi ha alguns murs perpendiculars a la paret de la roca i també restes de murs en disposició paral·lela a la balma. Un dels elements que més destaquen és un pilar de secció quadrangular el qual conserva una alçada considerable; és fet amb carreus desbastats i pedres irregulars. El conjunt dels murs són de paredat comú, format per pedres irregulars i algunes de desbastades. Actualment encara són visibles empremtes del morter d'unió de la teulada amb la roca. És interessant la presència de dues petites estructures de dipòsit de d'aigua construïdes de costat, en la zona de la casa a la part baixa de la roca, tenen la part del davant i de compartimentació feta amb murs de pedra amb arrebossat lliscat per l'interior.

Uns metres més enllà de les estructures de la balma hi ha les escasses restes conservades de Cal Tibat, es localitzen en un planell que es troba en el mateix peu del sender GR-241. Aquest pla de fet és on s'assentava l'estructura de la casa, de la qual actualment es conserva el mur de la part posterior, el qual és visible en el marge. També és visible part del mur de pedra que servia de contenció de la feixa. Consta que la majoria de les estructures van ser desmuntades per tal d'aprofitar la pedra per reconstruir la casa de les Vinyasses, que en aquell moment era del mateix propietari.

Una foto antiga del 1928 permet veure les dues cases habitades, la de les calamites, adossada a la roca, sembla que tenia planta baixa i planta primera, i coberta a un sol vessant, amb alguns coberts annexes pel voltant. Cal Tibat adossada al terreny per la part posterior, era de planta baixa, primera i sotacoberta, amb teulada a dos vessants.

Observacions:

De difícil accés. A través de la pista que surt des de Sant Romà de la Clusa en direcció cap a Ras Clarent, seguint la ruta del GR-241.

Popularment, aquesta zona és coneguda amb el nom genèric de les Calamites, el fet que hi hagi hagut dues cases, amb dos noms, ha comportat certa confusió en saber quin nom corresponia a cada element. El camí d'accés amb vehicle des de Sant Romà a les Calamites i Cal Tibat sembla ser que es va construir el 1965, quant Lluís Serrat i Sañas (propietari de Calamites en aquell moment) va sol·licitar permís a José maria Cirea, propietari de St Roma en motiu l'aprofitament forestal de la finca. Es troba dins el PEIN Serra del Catllaràs.

Història

Les notícies referides a Cal Tibat i les Calamites són molt escasses i són bàsicament informacions orals, i informacions facilitades per l'ajuntament i la propietat. Sembla que la finca que avui conforma aquesta propietat és resultat de la segregació d'una part d'una altra finca, en concret de la masia el Solà. La segregació es va realitzar al 1919, en concret era una porció de terra coneguda com el costal de Boatella. Segons ens expliquen formava part de l'herència Solà de Castell, de la qual n'era propietari Hermenegildo Claret i Senespleda, qui l'havia rebut en herència de la seva mare Ana de Senespleda de Boatella de Bajona i Oliva (qui al seu torn, l'havia rebut en capítols matrimonials del marit Don Pedro Claret i Sebarroja). Segons expliquen ja abans de la venda, Alfons tenia aquest terreny llogat. El fill d'Alfons Llumà, Ramon Llumà explica que quan el seu pare Alfons es va casar, va construir les dues cases, les Calamites i Cal Tibat, on van viure amb la família. Després de la seva mort (1944), les cases van quedar deshabitades.

Ramon, diu que abans del 1944 traslladaren gran part de les pedres de Cal Tibat per reconstruir la casa de les Vinyasses.

Per la tipologia de balnat és probable que el lloc hagués estat habitat des d'antic o si més no com hàbitat temporal.

Bibliografia

AYMAMÍ, Gener (2010). "Notes sobre trogloditisme al Berguedà". L'Erol, núm. 106, hivern 2010.

ROSELL, Alexis (1978). "Els noms de lloc a la Clusa". Muntanya, núm. 698, agost 1978

